

Beslutning: Godkendelse af borgmesterbeslutning vedr. Forberedende Grunduddannelse (FGU)

Sagsnr. i ESDH: 18/578

Beslutningskompetence: Byrådet

Beslutningstema:

Udvalget for skole og ungdomsuddannelse og Udvalget for beskæftigelse og erhverv orienteres om den nye Forberedende Grunduddannelse (FGU), og herunder aspekter og perspektiver for Furesø Kommune samt godkender og indstiller beslutningen fra borgmestermødet den 23. april 2018 om at bruge Model 2A og 2B som dækningsområder, i forhold til aftalen om den nye Forberedende Grunduddannelse FGU, til økonomiudvalgets og byrådets godkendelse.

Sagsfremstilling:

Sagens baggrund

Der er den 13. oktober 2017 indgået politisk aftale om Forberedende Grunduddannelse (FGU). Den nye FGU skal gøre unge under 25 år klar til fagligt, personligt og socialt at gennemføre en egentlig ungdomsuddannelse eller få varigt fodfæste på arbejdsmarkedet. Den nye FGU erstatter og integrerer en række af de eksisterende forberedende tilbud. FGU'en vil bestå af tre spor:

- Almen grunduddannelse
- Produktionsgrunduddannelse
- Erhvervsgrunduddannelse

Aftalepartierne er enige om, at undervisningsministeren efter en lokal proces opretter de nye FGU-institutioner som statsligt selvejende institutioner og godkender vedtægterne. For hver institution er der én bestyrelse, én øverste leder, ét regnskab og ét budget. Man forventer ca. 30 institutioner på landsplan. Hver institution kan have ét eller flere udbudssteder (kaldet skoler). Forventningen er, at der vil være ca. 90 skoler på landsplan, hvoraf de 30 udgør hovedsædet for en institution. Aftalepartierne har besluttet, at placeringen af skoler skal tage udgangspunkt i de nuværende placeringer af produktionsskoler og VUC-centre.

Finansiering

Økonomien er således, at hver skole får et grundtilskud på 1,7 mio. kr. (institutionen får ca. 4 mio. kr.). Hertil får institutionen en takst pr. elev på 78.650 kr. og en udslusningstakst på 15.000 kr. Af disse medfinansierer kommunerne 65%. For en kommune koster en elev, der udsluses således ca. 61.000 kr. om året. Hertil kommer, at kommunen skal medfinansiere den skoleydelse, som eleven modtager under skoleopholdet. Skoleydelsen svarer til uddannelseshjælp for uddannelsesparate for de 18+ årige og som er 1.516 kr. om måneden for de under 18-årige.

Da der således er betragtelig kommunal økonomi forbundet med opgaven, som skal løses af en selvejende statslig institution, har kommunerne et stort incitament til at ønske så stor indflydelse som muligt med henblik på at opnå så stor effekt som muligt af tilbuddet.

Lokal proces

Den lokale forankring i processen for oprettelse af institutioner og skoler sikres ved, at kommunerne (Kommunekontakttråd - KKR) med inddragelse af de eksisterende institutioner på det forberedende område samt ungdomsuddannelserne kommer med forslag til dækningsområder (dvs. det område, som en institution skal dække) og placering af skoler.

Ved placering af skoler tages udgangspunkt i:

- Tilstrækkeligt elevgrundlag
- Geografisk nærhed til de unge
- Udgangspunkt i eksisterende bygninger
- Sammenhængende fagligt/pædagogiske skolemiljø
- Plads til alle tre spor af FGU

For dækningsområdet gælder hovedreglen, at institutionen så vidt muligt bør dække et område med ca. 470 årselever. Beregningen af årselever er fastsat af Undervisningsministeriet som grundlag for alle kommuner (se bilag 1). Beregningen af årselever tager højde for, at ikke alle elever vil skulle gå på en FGU skole i et helt år.

Den lokale proces for udpegning af institutioner/dækningsområder er fastsat til 4 måneder med start januar 2018 (bilag 2). KKR skal senest den 1. juni 2018 fremsende et samlet notat med ønsker til dækningsområder og forslag til placering af skoler til Undervisningsministeriet.

Undervisningsministeren træffer herefter endelig beslutning om institutioner/dækningsområder inden udgangen af august 2018.

Arbejdet i KKR Hovedstaden

Kommunaldirektørkredsen i KKR-Hovedstande (K29) har nedsat en administrativ arbejdsgruppe til at følge og understøtte den lokale FGU-proces. FGU-arbejdsgruppen har udarbejdet høringssvar til lovforslaget og afdækket status for, hvilke kommuner der aktuelt er i dialog omkring placering af institutioner og skoler (se bilag 3 og 4). KL har ligeledes indgivet høringssvar (bilag 5).

Den 7. februar mødtes Hovedstadens borgmestre for at drøfte FGU og muligheder for placering af institutionerne. Blandt borgmestrene var der bred enighed om, at det er vigtigt at tage udgangspunkt i de unges perspektiv i processen omkring institutionsdannelse og placering af skoler. Der er blevet holdt lokale borgmestermøder blandt de kommuner, som er i dialog, med henblik på at afklare samarbejdsmuligheder i institutionsområderne.

Samarbejdet mellem de nordsjællandske kommuner

Strategisk Uddannelsesforum Nordsjælland (SUN) nedsatte i forsommeren 2017 en arbejdsgruppe på tværs af de 11 nordsjællandske kommuner. Arbejdsgruppen har drøftet scenarier og muligheder samt indhentet datamateriale på antal unge, transportveje og placering af nuværende forberedende tilbud. Arbejdsgruppens dataarbejde har fungeret som grundlag og inspiration for UVM og KL til det materiale, som er udarbejdet for hele landet. SUN har desuden drøftet FGU processen på styregruppemøder i 2017 og 2018.

Et vigtigt spørgsmål for placering af institutioner er, om en kommune kan visitere unge til skoler udenfor sit eget institutionsområde. Især ”grænsekommuner” som Egedal, Rudersdal, Fredensborg og Furesø har brug for at vide, om det vil være muligt. Der forventes ikke at blive helt frit valg, da institutionernes økonomi tager udgangspunkt i, at kommunerne visiterer deres unge til den institution, som kommunen er en del af.

Undervisningsministeren nedsætter en interim bestyrelse for hver institution. Som udgangspunkt udpeger ministeren én kommune i institutionsområdet til interimbestyrelsen, men kommunerne i det nordvestlige område peger på, at alle kommuner bør være med fra starten. Nedsættelse af interimbestyrelser og ansættelse af institutionsledere finder sted i perioden oktober 2018-marts 2019. Efterfølgende varetages institutionens ledelse af en bestyrelse som repræsenterer kommunerne i institutionens dækningsområde, arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer og erhvervsskolesektoren. Den midlertidige bestyrelse består af fire medlemmer:

- Formand med erfaring fra selvejende institutioner
- Ét medlem blandt de involverede kommuner
- Ét medlem blandt de involverede produktionsskoler
- Ét medlem blandt de involverede VUC

Formanden udpeges direkte af Undervisningsministeren

FGU institutionsbestyrelsen skal være på mellem 7 og 11 medlemmer, hvoraf fire pladser er reserveret til erhvervsskoler, arbejdsmarkedets hovedorganisationer, samt en medarbejderrepræsentant. Øvrige pladser besættes med en repræsentant fra hver af de kommuner, som indgår i institutionsområdet.

Borgmesterbeslutning

Den 23. april 2018 har borgmestrene i de nordsjællandske kommuner holdt møde, hvor de besluttede at gå videre med model 2, hvor Hillerød, Halsnæs, Gribskov, Frederikssund, Egedal, Furesø og Allerød udgør det ene dækningsområde (Model 2A), mens Helsingør, Fredensborg og Hørsholm (Model 2B) udgør det andet dækningsområde (se bilag 6).

Borgmestrene besluttede derudover, at selve FGU-institutionen i dækningsområde 2A placeres i Halsnæs Kommune, mens institutionen i dækningsområde 2B placeres i Helsingør.

I ansøgningen, der indsendes fra KKR til Undervisningsministeriet den 1. juni 2018, har borgmestrene besluttet at oplyse, at man ønsker at placere en skole på de nuværende produktionsskoler og VUC-centre. I dækningsområde 2A ønsker borgmestrene placering af skoler i hhv. Frederiksværk, Frederikssund, Helsingør og Hillerød. Derudover har Furesø Kommune givet udtryk for, at man ønsker en FGU skole placeret i kommunen på sigt. I dækningsområde 2B ønsker man at placere skolen i Helsingør.

Rudersdal Kommune, som ikke deltog i borgmestermødet den 23. april, har efterfølgende tilkendegivet, at de også indstiller at ville indgå i Model 2A med moderinstitution i Halsnæs.

Forvaltningens vurdering

For Furesø Kommune er det afgørende, at der kan etableres et FGU tilbud med en faglig kvalitet og et indhold, der ruster de unge bedst muligt til at komme videre i uddannelsessystemet. Samtidig er det vigtigt, at skolerne er gode og tilgængelige for eleverne.

Furesø har et elevtal blandt egne unge på ca. 56 årselever, der benytter sig af et forberedende tilbud. Eleverne fordeler sig i dag således at ca. 1/3 går på VUC i Hillerød, 1/3 på produktionsskolen i Ballerup og resten fordeler sig på andre steder, primært Lyngby og København (se oversigten over fordelingen af eleverne i bilag). I lovgivningen lægges der op til, at eleverne ikke frit kan vælge hvilken skole, de vil benytte, men visiteres til skole som hører til dækningsområdet. Det forventes, at den skole de unge skal benytte, vil ligge indenfor det institutionsområde, som kommunen er en del af.

Det primære ønske er, at der kan etableres en FGU skole i Furesø kommune, evt. i et samarbejde med kommunerne Rudersdal, Allerød og Egedal. Dette kan dog jf. lovgrundlaget blive svært set i forhold til kravet om at anvende eksisterende bygninger og antal forventede årselever pr. skole, men mulighederne afsøges forsat (se notatet *Skitse til en FGU skole i Furesø* i bilag 7). Hvis det ikke er muligt, at der etableres en skole i Furesø kommune er det målet, at vi kan sende elever til skoler i både Ballerup/Herlev og Hillerød, dvs. på tværs af institutioner og i forskellige dækningsområder, så eleverne ikke skal uhensigtsmæssigt langt for at komme i skole.

Økonomiske konsekvenser:

Sagen har ingen direkte bevillingsmæssige konsekvenser.

Økonomien er således, at hver skole får et grundtilskud på 1,7 mio. kr. (institutionen får ca. 4 mio. kr.). Hertil får institutionen en takst pr. elev på 78.650 kr. og en udslusningstakst på 15.000 kr. Af disse medfinansierer kommunerne 65%. For en kommune koster en elev, der udsluses således ca. 61.000 kr. om året. Hertil kommer, at kommunen skal medfinansiere den skoleydelse, som eleven modtager under skoleopholdet. Skoleydelsen svarer til uddannelseshjælp for uddannelsesparate for de 18+ årige og som er 1.516 kr. om måneden for de under 18-årige.

Da der således er betragtelig kommunal økonomi forbundet med opgaven, som skal løses af en selvejende statslig institution, har kommunerne et stort incitament til at ønske så stor indflydelse som muligt med henblik på at opnå så stor effekt som muligt af tilbuddet.

Borgerinddragelse:

Ingen bemærkninger

Lovgrundlag:

Aftale om bedre veje til uddannelse og job af den 13. oktober 2017 indgået af Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Alternativet og Enhedslisten

Det videre forløb:

Sagen videresendes til Økonomiudvalget og Byrådet til endelig godkendelse.

Indstilling:

Forvaltningen indstiller, at:

- At udvalget for Udvalget for skole og ungdomsuddannelse og Udvalget for beskæftigelse og erhvervs indstiller beslutningen fra borgmestermødet den 23. april 2018 til økonomiudvalgets og byrådets godkendelse

Beslutning i Udvalg for skole og ungdomsuddannelse den 08-05-2018:

Godkendt, idet det forudsættes at vores unge får optimale muligheder for frit valg geografisk og intersemæssigt.

Bilag:

1 - Åben Bilag 1_Orientering om elevgrundlag fordelt på kommuner.pdf (4904/18) (H)

Udvalg for skole og ungdomsuddannelse 08-05-2018

6882

2 - Åben Bilag 2_FGU_Tidsplan.pdf (4905/18) (H)
6883

3 - Åben Bilag 3_Kort over KKR Hovedstaden FGU.pdf (4906/18) (H)
6884

4 - Åben Bilag 4_Høringssvar fra KKR Hovedstaden vedr FGU.pdf (4907/18) (H)
6885

5 - Åben Bilag 5_Høringssvar fra KL vedr FGU.pdf (4908/18) (H)
6886

6 - Åben Bilag 6_Notat om placering af FGU institutioner og skoler i (4909/18) (H)
6887 Nordkommunerne i KKR Hovedstaden.pdf

7 - Åben Bilag 7_Notat Skitse til FGU skole i Furesø.pdf (4911/18) (H)
6889

8 - Åben Bilag 8 - FGU: Notat om elevfordeling - FGU (2376/18) (H)
2927

9 - Åben Bilag 9 - FGU: Aftale om bedre veje til uddannelse og job (2375/18) (H)
2926